T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 26
KARAR NO : 2017 / 86
KARAR TR : 20.02.2017

ÖZET : İnşaat izni verilmesi aşamasında davalı idarece İmar Kanunu uyarınca yerine getirilmesi gereken denetim ve yaptırım uygulama görevini de içeren hizmetinin hukuka uygun yürütülüp yürütülmediğinin, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1 - S.T.
2 - R.T:
3 - H.T.
4 - S.G.
5 - İ.T.
6 - F.T.
7 - Y.T:
Vekilleri : Av. U.Y.
Davalılar : 1 - Mamak Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. L.D.
2 - Ü. Telekomünikasyon Ltd. Şti.
3 - A.A.
4 - H.A.

O L A Y :Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; Ankara İli, Mamak İlçesi, Şahintepe Mahallesi, 36514 ada, 2 parsel sayılı taşınmaz üzerinde yapılan inşaat çalışması nedeniyle bitişik 3 sayılı parselde binaları bulunan davacıların yapısının zarar görmesi nedeniyle hasar bedeli ve yapının oturulamaz duruma gelmesinden dolayı ödedikleri kira bedellerinin yasal faizi ile birlikte tazminen ödenmesine karar verilmesi istemiyle Mamak Belediyesi ve inşaat sahipleri aleyhine adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Mamak Belediye Başkanlığı vekili süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde; Mamak Belediyesi yönünden davanın husumetten reddi gerektiği, ayrıca tazminat istemine konu hasarın, yan parseldeki inşaatın imar mevzuatına, ruhsata ve onaylı mimari projeye aykırı yapılması nedeniyle meydana geldiği ileri sürülmekle, uyuşmazlığın çözüm ve görümünde İdari Yargının görevli olduğu görüşüyle davanın görev yönünden reddi gerektiğini savunmuştur.

ANKARA 20. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'nin 03.2016 tarihli duruşmada E:2015/243 sayılı kararı ile adli yargı kolunun görevli olduğuna karar vererek, davalı Mamak Belediyesi vekilinin görev itirazını reddetmiştir.

Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesinde; "Bu Kanun hükümlerine göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. Bu tebligatın bir nüshası da muhtara bırakılır.

Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister.

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Mamak İlçesi, Şahintepe Mahallesi, 36514 ada, 2 parsel sayılı taşınmazda yapılmak istenilen bina için Mamak Belediye Başkanlığından 24.05.2013 tarihinde inşaat ruhsatı alındığı, bu ruhsata dayanılarak yapılan hafriyat işlemleri sırasında davacılara ait 3 parsel sayılı taşınmaz üzerindeki yapının hasar görerek oturulamaz duruma gelmesi üzerine Mamak Belediye Başkanlığı tarafından yerinde yapılan inceleme sonucunda yapılan hafriyatla çevre can ve mal güvenliğinin tehlikeye atıldığı, hiçbir güvenlik şeridi ve tabelasının bulunmadığı tespit edilerek Mamak

Belediye Encümeninin 05.09.2013 tarih ve 1471 sayılı kararıyla yapının müteahhidine ve yapı denetim şirketine imar para cezası verildiği, davacılar tarafından, yapının zarar görmesi nedeniyle hasar bedeli ve yapının oturulamaz duruma gelmesinden dolayı ödedikleri kira bedellerinin yasal faizi ile birlikte tazminen ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, inşaat ve yapı kullanma izni verilmesi aşamalarında davalı idarece İmar Kanunu uyarınca yerine getirilmesi gereken denetim ve yaptırım uygulama görevini de içeren hizmetinin hukuka uygun yürütülüp yürütülmediğinin, dolayısıyla hizmet kusuru esasına göre veya başka bir nedenle sorumlu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin idare hukuku ilkelerine göre saptanması gerekmektedir.

Bu durumda, davanın, davalı Mamak Belediye Başkanlığı aleyhine açılan kısmının, 2577 sayılı Yasanın 2. maddesinin 1-b bendi hükmü gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir." şeklindeki gerekçe ile davanın, davalı Mamak Belediye Başkanlığına yönelik kısmı yönünden 2247 sayılı Yasanın 10'uncu maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 20.2.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı Mamak Belediyesi vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde Davalı vekilince başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, bitişik parselde yürütülen inşaat çalışması nedeniyle yan parselde binaları bulunan davacıların yapısının zarar görmesi nedeniyle oluşan hasar bedeli ile meskenin oturulamaz duruma gelmesinden dolayı davacıların ödedikleri kira bedellerinin tahsili istemli tazminat davasıdır.

3194 sayılı İmar Kanununun

"Yapı Ruhsatiyesi" başlıklı 21. Maddesi: " Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden yapı ruhsatiyesi alınması mecburidir.

Ruhsat alınmış yapılarda herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır. Bu durumda; bağımsız bölümlerin brüt alanı artmıyorsa ve nitelik değişmiyorsa ruhsat, hiçbir vergi, resim ve harca tabi olmaz"

"Ruhsat Alma Şartları" başlıklı 22. Maddesi: "Yapı ruhsatiyesi almak için belediye, valilik bürolarına yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edilir. Dilekçeye sadece tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge), mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa ebatlı kroki eklenmesi gereklidir.

Belediyeler veya valiliklerce ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatiyesi verilir"

"Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar" başlıklı 32. maddesi; "Bu Kanun hükümlerine göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. Bu tebligatın bir nüshası da muhtara bırakılır.

Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister.

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir"

Hükümlerini içermektedir.

Olayımızda, inşaat izni verilmesi aşamasında davalı idarece İmar Kanunu uyarınca yerine getirilmesi gereken denetim ve yaptırım uygulama görevini de içeren hizmetinin hukuka uygun yürütülüp yürütülmediğinin, dolayısıyla hizmet kusuru esasına göre veya başka bir nedenle sorumlu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin idare hukuku ilkelerine göre saptanması gerekmektedir.

Bu durumda, davanın davalı Mamak Belediye Başkanlığı aleyhine açılan kısmının, 2577 sayılı Yasanın 2. maddesinin 1-b bendi hükmü gereğince idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 17.03.2016 tarih ve E:2015/243 sayılı görevlilik kararının davalı Mamak Belediye Başkanlığı yönünden kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 5.Asliye Hukuk Mahkemesinin 17.03.2016 tarih ve E:2015/243 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ DAVALI MAMAK BELEDİYESİ YÖNÜNDEN KALDIRILMASINA, 20.02.2017

gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN